

DN's position på en ny skovplan for Danmark

En kommende skovplan for Danmark

Regeringen formulerede i regeringsgrundlaget fra 2022 følgende ambition for etablering af ny skov:

“Regeringen vil fremlægge en ambitiøs skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark. Etableringen af ny skov bidrager væsentligt til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner.

Skovplanen skal sikre størst mulig synergi og afvejning mellem de mange formål med ny skov, identificere centrale aktører og allerede eksisterende fonde samt tænke i nye virkemidler”¹

Danmarks Naturfredningsforening bakker varmt op om forslaget om en skovplan for Danmark. Nedenfor følger en beskrivelse af DN's position for en ny skovplan for Danmark samt for etablering af ny skov generelt.

DN's position

En kommende skovplan for Danmark skal beskrive en langsigtet plan for, hvordan både eksisterende skove og etableringen af 250.000 hektar ny skov leverer et væsentligt bidrag til at løse både klimakrisen og biodiversitetskrisen, sikre drikkevandsbeskyttelse og løse vandmiljøproblemerne.

- Konkret foreslår DN, at 1/3 af de nye skove etableres som skov med biodiversitetsformål og mål om strengt beskyttet natur, 1/3 etableres med mål om beskyttet natur og 1/3 etableres med mål om bæredygtig tømmerproduktion.
- 250.000 hektar ny skov vil samtidigt bidrage til Danmarks klimainsats, dels ved at omlægge landbrugsjord til skov, dels ved optag og lagring af kulstof i de nye skove og i bæredygtigt producerede træprodukter med lang levetid.
- Skovplanen skal indeholde en plan for, hvordan Danmarks skovareal i fremtiden konkret skal bidrage til at vende tilbagegangen for biodiversiteten i skov, som er akut truet i Danmark – samtlige 9 europæiske skovnaturtyper i Danmark er i stærkt ugunstig bevaringsstatus, og skov er det levested, der har flest rødlistede arter tilknyttet.

Ny naturlig skov, der kan bidrage til 30/10-målet

- Skovene skal hovedsageligt etableres ved naturlig tilgroning og udlægges til urørt skov. Skovene skal etableres, så de kan bidrage til EU's mål om 30% beskyttede områder, og hvor betingelserne er til stede til målet om 10 % strengt beskyttede områder. I videst muligt omfang skal der skabes plads til naturlige økologiske processer, med mål om robuste og selvforvaltende økosystemer.
- Skovene skal etableres, så de i videst muligt omfang udvider og sammenbinder eksisterende skove og effektivt beskyttes og forvaltes af hensyn til biodiversitet.

Ny produktionsskov

- Skove, der rejses med henblik på produktion, skal etableres med hjemmehørende arter og bæredygtig tømmerproduktion som formål (fx FSC-certificeret skov og naturnær skovdrift).

[1 Regeringsgrundlaget \(2022\)](#)

- Bæredygtig skovdrift kan være positivt for klimaet ved at levere træ til afløsning for f.eks. cement og beton i byggeriet, ligesom det vil være et positivt værktøj til bl.a. vores vandmiljø og drikkevandsbeskyttelse.
- Offentligt tilskud til nye produktionssskove bør følges af krav om bæredygtig drift, hvilket f.eks. kan fremmes via certificeringsordninger som FSC og PEFC. Dette vil også bidrage til et højere naturindhold i de nye skove udenfor de beskyttede områder.
- DN bakker ikke op om plantager med primært eksotiske nåletræer, der alene har produktion af tømmer for øje, selvom disse kan have et hurtigere kulstofoptag på kort sigt (bilag 1).
- Etablering af ny skov skal ske på eksisterende landbrugsjord i intensiv drift for at opnå den største effekt på både klima, biodiversitet, miljø og friluftsliv

Urørt skov

- Skovplanen skal desuden indeholde en plan for yderligere udlægning af privat urørt skov. Det særlige fokus på private skove skyldes, at en stor del af de truede og sjældne skovlevende arter findes i private skove i dag². Formålet med udlæg af privat skov er at skovene kan indgå i målet om 30 % beskyttede områder på land og så vidt muligt til målet om 10 % strengt beskyttede områder.
- Offentligt ejede skove bør udlægges som urørt skov, der kan bidrage til EU-målet om 30% beskyttede områder – hvor potentialet for større og sammenhængende natur er til stede, også til målet om 10% strengt beskyttede områder.

En skovplan bør derudover indeholde følgende:

- En plan for hvordan etablering af de nye skove bedst kan supplere den eksisterende indsats for at sikre den truede og sjældne skovnatur, f.eks. gennem udlægning af urørt skov i både offentlige og statslige skove. Størst effekt har urørt skov, hvis det udlægges som større, sammenhængende skovlandskaber i tilknytning til eksisterende, værdifuld skovnatur, hvor der gives plads til den dynamik og variation, der er knyttet til naturlige økologiske processer som naturlig hydrologi, naturlig tilgroning, naturbrande og tilstedeværelsen af store planteædere. Skovplanen bør suppleres med en analyse af, hvor de nye skovlandskaber bedst bidrager til at udvikle og sammenkæde eksisterende skovnatur af høj kvalitet, se eksempel på sådan en analyse [her](#).
- Tiltag der sikrer at de nye produktionssskove bidrager til de flersidige mål. Skovplanen bør indeholde en beskrivelse af og en række faglige anbefalinger til, hvordan man kan etablere nye skove til produktion, som bedst muligt tilgodeser klima, biodiversitet, grundvand, miljø og friluftsliv.
- En Skovplan bør også fokusere på, hvordan udnyttelsen af træ kan gøres mere bæredygtig og dermed reducere det samlede behov for skovdrift (bilag 2).
- Et opgør med barrierer for at opnå skovplanens mål, herunder et forslag til revision af skovloven, og tilhørende støtteordninger skal revideres med mål om at åbne op for og understøtte naturlig tilgroning, naturlig græsning, naturlig vandstand og andre naturlige processer indenfor rammerne af skovloven.
- Etablering af ny skov skal ske på eksisterende landbrugsjord i intensiv drift for at opnå den største effekt på både klima, biodiversitet og miljø.
- De skal etableres, så de i videst muligt omfang udvider og sammenbinder eksisterende skove og effektivt beskyttes og forvaltes af hensyn til biodiversitet.
- De nye skove skal understøtte bedre adgang for friluftsliv.

² [Bevarelse af biodiversitet i de danske skove – CMEC, Københavns Universitet 2016](#)

Bilag 1 – Kulstoflagring ved forskellige modeller for skovrejsning

Nedenfor ses en tabel fra Københavns Universitet, der viser lagringen af kulstof hhv. på arealet og i høstet materiale fra skoven for en række forskellige skovtyper.

Det fremgår bl.a. at der efter 30 år i skove bestående af hurtigtvoksende træarter som douglasgran er opbygget det største lager af kulstof i skoven samt i høstet materiale. Her lagres ca. dobbelt så meget kulstof i skoven som i skove etableret ved naturlig tilgroning. I et 100-årigt perspektiv er der dog ikke stor forskel på lagringen i skoven, hvis man sammenligner de mest hurtigtvoksende skovtyper med naturlig tilgroning. I produktionssskovene er der dog samtidig taget væsentlige mængder træ ud, der potentielt kan lagres i træprodukter mv. En rapport fra KU viser dog, at 87-90 % af vores træforbrug i Danmark bruges til energiformål.

Scenarie	0-10	10-20	20-30	30-40	40-100	gns 0-100
I: Løv, bøg, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	28	90	306	425	792	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	6	22	12	6	8
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	11	11	8
I: Løv, bøg, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	17	37	104	270	657	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	2	2	7	17	6	7
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	8	5
I: Løv, eg, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	30	101	285	384	634	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	7	18	10	4	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	5	5	4
I: Løv, eg, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	18	41	118	260	567	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	2	2	8	14	5	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	4	2
I: Blandet løv med indblanding af nål, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	33	116	322	452	753	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	8	21	13	5	8
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	23	9	8
I: Blandet løv med indblanding af nål, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	19	47	118	278	648	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	2	3	7	16	6	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	8	7	5
I: Løv, bøg med ekstra brede skovbryn, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	29	85	267	370	676	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	6	18	10	5	7
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	9	9	6
I: Løv, bøg med ekstra brede skovbryn, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	19	41	102	242	566	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	2	2	6	14	5	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	6	4
II: Hurtigtvoksende kultur, bøg med poppel, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	109	90	306	425	792	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	11	-2	22	12	6	8
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	29	0	11	11	11
II: Hurtigtvoksende kultur, eg med poppel, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	77	252	118	260	567	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	8	18	-13	14	5	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	7	20	0	4	5
II: Hurtigtvoksende kultur, douglasgran med poppel, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	171	296	435	535	818	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	17	12	14	10	5	8
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	29	21	16	10	13
II: Hurtigtvoksende kultur, rødgran med poppel, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	82	280	148	294	626	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	8	20	-13	15	6	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	7	20	5	8	8

Scenario	0-10	10-20	20-30	30-40	40-100	gns 0-100
II: Hurtigvoksende kultur, ½ douglasgran og ½ rødgran med lærk, høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	134	372	397	524	741	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	13	24	2	13	4	7
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	8	22	17	11	11
II: Hurtigvoksende kultur, ½ douglasgran og ½ rødgran med lærk, lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	96	234	256	394	708	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	10	14	2	14	5	7
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	8	12	10	9	9
III: Naturlig tilgroning, mange frøkilder (20 år), høj bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	25	55	89	148	609	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	3	3	6	8	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	1	5	4	3
III: Naturlig tilgroning, få frøkilder (60 år), lav bonitet, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	24	48	81	114	562	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	2	2	3	3	7	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	3	2	2
III: Naturlig tilgroning, Trædække under 50 % og max 5 m høj, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	27	55	92	129	213	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	3	4	4	1	2
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	0	0
Reference I – NFI skovrejsning siden 1990 - NFAP model, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	46	118	272	366	609	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	5	7	15	9	4	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	2	10	8	6
Reference II – NFI naturlig tilgroning siden 1990 - 50 % kronedække, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	33	80	177	303	609	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	3	5	10	13	5	6
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	0	0
Reference III – Det danske skovareal – samlet ved konstant areal, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	300	308	315	323	369	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	1	1	1	1	1	1
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	8	8	8	8	8	8
Reference IV, Suserup skov, urørt skov kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	841	995	995	995	995	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	-9	15	0	0	0	1
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	0	0
Reference V - Ophør af drift af 150 år gammel bøgeskov, kulstof i lager (t CO2 eq/ha)	425	467	509	551	626	
Ændring i lager (AG+BG+DW+FF+SOM) (t CO2 eq/ha/år)	4	4	4	4	2	2
Kulstof i høst (t CO2 eq/ha/år)	0	0	0	0	0	0

Kilde: <https://static->

[curis.ku.dk/portal/files/241891135/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20200525_bilag.pdf](https://static-curis.ku.dk/portal/files/241891135/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20200525_bilag.pdf)

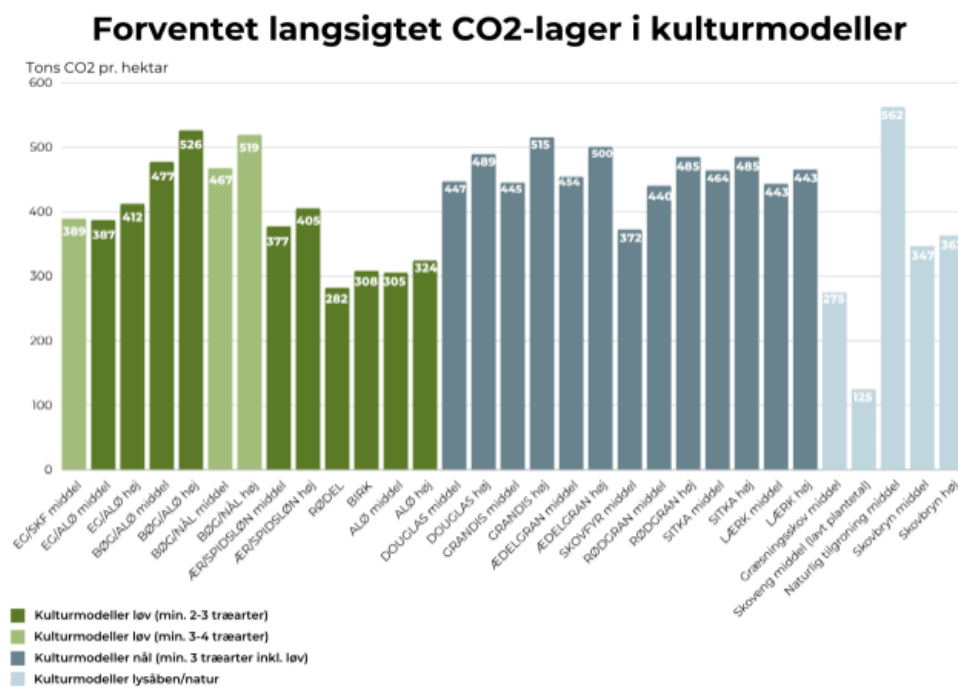
Bilag 2 – Klima- og miljøforhold ved en øget anvendelse af træ – udvalgte anbefalinger

- Al anvendelse af byggematerialer har konsekvenser i forskellig grad. Byggeriets aktører kan derfor med fordel rette større opmærksomhed mod at **minimere mængden af byggematerialer** i almindelighed i byggeriet.
- Der forventes fortsat fokus på **positive klimaeffekter** ved at anvende træ i stedet for mere konventionelle byggematerialer.
- Der forventes et øget **fokus på konsekvenser, herunder de indirekte negative og positive klima- og miljøeffekter**, som en samlet øget efterspørgsel efter træ kan have, eksempelvis for biodiversiteten, landbrugsarealer og størrelsen af skovenes kulstoflager.
- Der er stor forskel på bæredygtigheden i træ, blandt andet i forhold til hvilke konsekvenser skovdriften har socialt, miljømæssigt og klimamæssigt. Det må forventes, at der vil komme et større fokus på og/eller krav om **anvendelse af bæredygtigheds certificeret træ** i byggeriet.
- Til at møde en stigende efterspørgsel efter træ i byggeriet forventes et større fokus på:
 - **Øget udnyttelse af træaffald fra selve skovdriften**
 - **Forbedret udnyttelse af det fældede træ**, så en større andel bruges til byggematerialer
- Der er mange sektorer, som efterspørger skovprodukter, hvilket ventes at øge presset på skovene. Der forventes derfor et langt større fokus på, at **en større andel af det træ, der i dag bruges til energiproduktion, vil blive udnyttet i byggeriet. En øget efterspørgsel efter træ i byggeriet forventes ikke kun i Danmark. Der forventes i EU en stigning på 36 % eller mere i forbruget af træprodukter frem mod 2030.**
- **Øget levetid og efterfølgende genbrug og genanvendelse af det træ, der er brugt i byggeriet**, vil få større fokus. Derved minimeres behovet for hugst af nyt træ, andelen af brugt træ til afbrænding fra byggeriet minimeres, og det cirkulære kredsløb for træ forlænges.

Kilde: ["Anvendelse af træ i byggeriet – fremsynsnotat 2021". CONCITO og Rådet for Grøn Omstilling](#)

Bilag 3 – Forventede langsigtet CO2-lager i kulturmodeller

Oversigt fra Klimaskovfonden over den forventede langsigtede CO2-binding.

Oversigt over den forventede langsigtede CO2-binding i et udvalg af Klimaskovfondens forskellige kulturmodeller (før buffer fratrækkes). I skove under 10 ha skal der indgå mindst to forskellige kulturmodeller foruden skovbryn og en andel af urørt skov, mens der i skove over 10 hektar skal der plantes mindst fire forskellige kulturmodeller. ALØ betyder andet løv. 'Middel' og 'høj' refererer til jordboniteten.

Kilde: ["Fra excel ark til klimaskov: sådan beregnes skovens CO2-optag" \(klimaskovfonden.dk\)](https://www.klimaskovfonden.dk)

Bilag 4 – Figur fra Miljøministeriets præsentation om skov i forbindelse med Grøn Trepert

Illustrative skovtyper

	Intensiv driftsskov <i>f.eks. nåleskovsplantage</i>	Naturnær skovdrift <i>f.eks. som i statsskovene</i>	Urørt skov <i>uden kommerciel drift</i>
Klimaeffekt	☆☆☆	☆☆	☆
Natur og biodiversitet	☆	☆☆	☆☆☆
Overlade- og drikkevand	☆	☆☆☆	☆
Friluftsliv	☆	☆☆☆	☆☆☆
Træproduktion	☆☆☆	☆☆	-

Illustrationer af Anders Busse Nielsen